

TÜRKÇE KARAKTER ZORUNLULUĞU ÖNERİSİ

“Türkçe'deki Bozulma ve Yabancılaşmanın Araştırılması, Türkçenin Korunması ve Etkin Kullanımı İçin Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu” çalışmalarını tamamladı. Komisyon raporunda, Türkçenin korunması için “her türlü yazılım ve donanım için Türkçe karakter desteği zorunluluğu getirilmesi” gibi önerilere yer verildi. Raporun aceleyle getirilmesini eleştiren

komisyonun CHP'li üyeleri, Türk Dil Kurumu'nun özerk hale getirilmesi önerilerinin değerlendirilmemesine de tepki gösterdiler.

Türkçenin korunmasına yönelik olarak 13 Şubat 2007 tarihinde Meclis'te oluşturulan Araştırma Komisyonu, çalışmalarını tamamlayarak, raporunu Meclis Başkanlığı'na gönderdi. Raporun 24 başlıkta toplanan “Çözüm ve Öneriler” bölümünde, ilginç önerilere yer verildi. “Aile” başlıklı öneride valilik, kaymakamlık ve belediyelerin desteğiyle kentlerin çeşitli yerlerinde “anne, baba ve çocukların müşterek kullanabilecekleri aile kütüphaneleri oluşturulması” istendi.

Reklamlardaki ifadelerin eleştirildiği raporda, özellikle çocuklar için hazırlanan reklamlardaki giyecek ve yiyecek isimlerinin Türkçeleştirilmesi istendi. Raporda “3-5 yaşındaki çocukların oynadığı bilgisayar oyunları ve kahramanları Türkçeleştirilmelidir” denildi. Öğrencilere yazım kılavuzu ve sözlük de dağıtılması önerilen raporda, okullarda öğretilen Türkçe terimlerle ÖSS'deki Türkçe terimler arasında birlik sağlanması gerektiğine dikkat çekildi.

Komisyon'dan Yabancı Dille Eğitim Eleştirisi

Komisyon raporunda Türkçedeki bozulma ve yabancılaşmanın en önemli

nedenlerinden birinin de “yabancı dille eğitim” olduğu belirtildi. Yeryüzünde eski ve yeni sömürgeler dışında, yabancı dille eğitim yapılan bağımsız bir ülke bulunmadığına işaret edilen raporda, yabancı dille eğitim ile yabancı dil eğitiminin birbirine karıştırılmaması gerektiği de kaydedildi. Raporda öğrenci karnelerine “kitap kullanma notu”nun konulması istene-

rek, sınavlarda test yönteminden vazgeçilmesi önerildi.

Bilgisayar, internet ve cep telefonlarında kullanılan yazılımların Türkçe desteklemesi gerektiğine dikkat çekilen raporda, her türlü bilgisayar yazılımı ile donanımına Türkçe karakter zorunluluğu getirilmesi öneriler arasında yer aldı.

Eurovision Şarkı Yarışması'na mutlaka Türkçe eserle katılınması istenen raporda, “Cumhurbaşkanlığı'ndan başlayarak, bütün devlet kurumlarında dilimizin doğru kullanılması için Türk dili uzmanı bulunmalıdır” görüşüne yer verildi.

+	!	“	^	\$	%	&	'	(	)	=	?	-	←
*	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	/	.	Backspace
Tab	F	G	G	I	O	D	R	N	H	P	Q	W	X
↩	@												
Caps Lock	U	I	E	A	Ü	T	K	M	L	Y	Ş	Enter	
↩												↩	
Shift	J	O	V	C	Ç	Z	µ	B	:	:	:	Shift	
↩												↩	
Ctrl	Win	Alt										Alt Gr	Win
												Menü	Ctrl

CHP'den Rapora TDK Tepkisi

Öte yandan Komisyon'un CHP'li üyeleri rapora tepki gösterdi. CHP'li üyelerinin muhalefet şerhinde ise genel seçim kararı alınmasının komisyonun çalışmalarını olumsuz etkilediğine dikkat çekildi. Komisyonun raporunu yeterince tartışmadan apar topar yazıp Meclis Başkanlığı'na teslim ettiğine dikkat çekilen muhalefet şerhinde, şu görüşlere yer verildi:

"Genel dil politikaları, çözüm önerileri komisyon üyelerince yeterli bir biçimde konuşulmamıştır. Komisyonunda Türk Dil Kurumu'nun yeniden özerk duruma getirilmesi için çalışmalar yapılmasına ilişkin önerimiz dikkate alınmamıştır. Komisyon gerek zaman darlığı, gerekse çalışma biçimi nedeniyle bir kamuoyu oluşturamamıştır."

Komisyon üyelerinin TBMM dışında yeterli çalışma yapamadığına dikkat çeken CHP, komisyon çalışmasına yönelik temel eleştirisini şöyle ortaya koydu:

"Komisyon batı dillerinden dilimizde kullanıma giren sözcüklere bozulma diye bakarken, dilimizde karşılığı olduğu, yaygın kullanımı olmayan Arapça ve Farsça'dan alınan sözcüklere dilimizin zenginliği biçiminde bakma eğilimi öne çıkmıştır. Bunu tümüyle yanlış bulmaktayız."

TÖMER'den TDK Eleştirisi

TÖMER Müdürü Prof. Dr. Engin Uzun, komisyonda yaptığı sunumda, konunun yalnızca Türkçeyle ilgili olmadığına, toplumsal ve kültürel yönleri bulunduğuna dikkat çekerek, yalnızca Türkologların konuyu tartışması ve yalnızca onlardan çözüm beklenmesinin yanlış olduğunu kaydetti. Uzun, Türkiye'de çok parlak bilimsel bulgular ortaya koymalarına karşın dilbilimcilerin Türkçe ile ilgili kurumsal tartışmalardan uzak kaldıklarını ifade ederken, Türk Dil Kurumu'nda ha-

lihazırda hiç dilbilimcinin olmamasını da "şaşırtıcı" olarak nitelendirdi.

Prof. Uzun, "Türkçenin bozulması ve yabancılaşmasına karşı öğretmenlerin eğitimi, ders kitaplarının gözden geçirilmesi, Türkçenin korunması için yasa çıkarılması, Türkçe kullanımı özendirme için ödüllendirmelere gitme gibi adeta klasikleşmiş önerilerin bir dereceye kadar işe yarayabileceğini" söyledi. Bütün yurttaki kullanılan TDK'nın hazırladığı Okul Sözlüğü'nün yeterli kadar bilimsel araştırma ve inceleme yapılmadan, genel sözlüğün kısaltılmış bir türevi olarak hazırlanmasını da eleştiren Uzun, "Çocuklarımız yabancı dil derslerine başladıkları yaşlarda karşılaştıkları yabancı kaynakların üstün niteliği ve albenisi karşısında, daha o yaşlarda kendi anadilleri hakkında olumsuz önyargılara kapılıyor olabilirler" görüşünü iletti.

Dil Derneği ise TBMM'de yaptığı sunumda, TDK ve Milli Eğitim Bakanlığı'na yönelik eleştirilerini sürdürürken, soruna bütünsel olarak yaklaşılması

gerektiğini ortaya koydu. Dil Derneği Başkanı Özel, "eski sözcükleri sahiplenmenin milliyetçilik, yeni sözcüklerle konuşmanın solculuk kabul edildiği bakış açısında yaşanan kaymaya" dikkat çekerek, "Eski sözcükleri 'ata yadigarı' sayanlar yine 'milliyetçi', yeni sözcükleri kullananlar 'ulusalci' olarak adlandırılmaktadır. Bu son derece tehlikeli bir ayrışmadır" görüşünü iletti. Dil Derneği Başkanı Özel, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Ulusçuluk, ulusalcılık sözcükleri, 'milliyetçilik'in Türkçesidir. Ne ki bugün dilimizde 'milli, milliyetçilik, milliyet...' gibi sözcükler, 'ulus' ve 'ulus'tan türetilen sözcüklerle yan yana yürümektedir. Biz Türkiye Cumhuriyeti yurttaşlarının 'ulusçuluğu', Atatürk'ün işaret ettiği gibi ulusal ve evrensel değerleri, evrensel bilgiyle, sanatla harmanlamaktır. Dinsel ve ırksal öğelere dayandırılan 'milliyetçilik' anlayışının toplumsal barışı sağlamak açısından çok tehlikeli olduğu unutulmamalıdır." ◀

YOL BİLGİSAYARLARINA TÜRKÇE ZORUNLULUĞU

Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun, ithal araçların, yol bilgisayarı, elektronik gösterge ve uyarı panellerinin Türkçe olmasına yönelik yasal düzenleme çalışmalarına başladığını açıkladı.

CHP İzmir Milletvekili Kemal Anadol'un soru önergesini yanıtlayan Coşkun, Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'da, yurtiçinde üretilen veya dışarıdan alınan sanayi mallarının tanıtım, kullanım, bakım ve basit onarımlarına ilişkin Türkçe kılavuz ile gerektiğinde uluslararası sembol ve işaretleri kapsayan etiketle satışın zorunlu tutulduğunu söyledi.

Bakanlığının, bu kanun uyarınca ürünlerle verilen tanıtma ve kullanma kılavuzlarının Türkçe olması zorunluluğunu içeren yönetmelik yayımladığını ifade eden Coşkun, ithal edilen araçların yol bilgisayarı, elektronik gösterge ve uyarı panelleriyle sesli uyarı sistemlerinde kullanılan dilin Türkçe olmasının zorunlu olduğunu düşündüklerini bildirdi.

Bakan Coşkun, ilgili mevzuatlar da açıklıkla ifade edilebilmesini sağlamak amacıyla konuyla ilgili yasal düzenleme çalışmalarına başladığını kaydetti.

